רצועת עזה

מפת תנועה וגישה יולי 2011

גישה مسلك gisha

Gisha – Legal Center for Freedom of Movement
גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)
مسلك – مركز للدفاع عن حرية الحركة

רצועת עזה, חלק מפלסטין המנדטורית, נוצרה בהסכמי שביתת הנשק בין ישראל למצרים ב-1949. מאז ועד 1967 היתה הרצועה תחת שלטון מצרי, והקשר בינה לבין הגדה המערבית וישראל נותק. ב-1967 חודש הקשר, עם כיבוש הרצועה והגדה בידי ישראל. הסכמי אוסלו מ-1993 הגדירו את רצועת עזה ואת הגדה המערבית כיחידה טריטוריאלית אחת, שבתחומיה מותר חופש תנועה. עם זאת, מאז 1991 נסגרה הרצועה בתהליך הדרגתי של שנים, והחל מ-2007 יכולים חושביה לצאת את הרצועה ולהכנס אליה במקרים חריגים בלבד.

רוחב הרצועה 5.7 עד 12.5 ק"מ
אורך הרצועה כ- 40 ק"מ
שטח הרצועה 365 קמ"ר
אוכלוסיית הרצועה 1,588,691 ממצע 2011
צפיפות אוכלוסין 4,353 לקמ"ר ממצע 2011

אוכלוסיה מתחת לגיל 18
855,011 נפש (53.8%) ממצע 2011
שיעור האבטלה
37.4% ברבעון הרביעי של 2010
אחוז נתמכי הסעד
לפחות 70% 2011
אחוז יודעי קרוא וכתוב
95% 2009

מקורות: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, OCHA, WFP

הים התיכון

הגבלת דיג שנאכפת בידי חיל הים מאז אוקטובר 2006

הגבלת דיג שנאכפת בידי חיל הים מאז ינואר 2009

אזור אסור בדיג 1 מייל ימי

אזור אסור בדיג 1.5 מייל ימי

3 מייל ימי

1 מעבר ארז (בית חנון)

2 נחל עוז

3 מעבר קרני
Al-Montar

4 מעבר סופה

5 מעבר כרם שלום
(כרם אבו סאלם)

6 שדה התעופה הבינלאומי עזה
הרוס / לא שמיש מאז 2002

7 מעבר רפיח
(אל עוודה)

8 נמל ימי

9 נמל הדייגים

מעגן דיר אל-בלח

מעגן מוואסי ח'אן יונס

מעגן מוואסי רפיח

מכון טיהור שופכין צפון עזה

מכון טיהור שופכין בית להיא

מכון טיהור שופכין רפיח

תחנת הכוח עזה

צפון עזה
בית חנון
בית להיא
ג'באליה
העיר עזה
עזה
דיר אל-בלח
מחוז מרכז
ח'אן יונס
רפיח
ישראל
מצרים
כיסופים

מפה אזורית

לבנון
עכו
חיפה
טבריה
נצרת
הים התיכון
נהר הירדן
הגדה המערבית
ים המלח
נתיב מתוכנן לשיירות אוטובוסים ומשאיות (הסכם המעברים)
רצועת עזה
מצרים
ישראל
ירדן

גישה ומחסומים

מעברים
- פתוח
- סגור, למעט מקרים חריגים
- סגור

אזורי חיץ
- 500 מטרים - אזור אסור בכניסה *
- אזור בסיכון גבוה

חומות וחסימות
- חומת בטון
- גדר תיל כפולה עם מגדלי שמירה
- הגבלת דיג בפועל
- הגבלת דיג קודמת
- ציר פילדלפי

רצועת עזה

מקומות
- גשר
- בית חולים
- אתר בעל עניין
- מכון טיהור שופכין
- הזרמת שופכין לים
- מעגן
- שטח בנוי
- מחנה פליטים
- עיר
- עיירה

דרכים
- כביש ראשי
- כביש משני
- דרך מקומית
- שביל

גבולות
- גבול מחוזי
- גבול עירוני
- קו שביתת הנשק 1950 (הקו הירוק)

*ישראל הכריזה על האזור שברוחב 300 מטרים מהגדר כאזור אסור בכניסה; עם זאת, לפי מחקר של OCHA ו-World Food Program מאוגוסט 2010, בפועל עומד האזור על 500 מטרים מהגדר.

1 מעבר ארז

המעבר מיועד לתנועת אנשים בין עזה לישראל ובין עזה לגדה המערבית, והחל מ-1991 נדרשים תושבים פלסטינים להצטייד בהיתר פרטני כדי לעבור בו. כיום, מוגבל המעבר עבור פלסטינים ל"מקרים הומניטאריים חריגים", בעיקר חולים שמטופלים בבתי חולים בישראל ובגדה המערבית ומלוויהם.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

2 מעבר נחל עוז

מעבר נחל עוז שימש להעברת דלק, סולר וגז מישראל לרצועת עזה בצינורות תת-קרקעיים. המעבר נסגר בתחילת שנת 2010, ומאז מועברים הדלקים לרצועה דרך מעבר כרם שלום.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

3 מעבר קרני

המעבר הוקם ב-1994 ושימש כמעבר העיקרי לכניסת סחורות מישראל לרצועת עזה, עם ריבוי מסלולים ויצוד בדיקה מתקדם. ביוני 2007 סגרה ישראל את מעבר קרני, למעט מסוע שהופעל חלקית, בעיקר לכניסת תבואה ומספוא. במרץ 2011 נסגר גם המסוע.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

4 מעבר סופה

מעבר סופה הוקם בשנת 1994 ושימש לכניסת חול, חצץ, חומרי מלט לבנייה וכדי מישראל ומהגדה המערבית לרצועת עזה. המעבר נסגר על ידי ישראל בשנת 2008.

צילום: OCHA

5 מעבר כרם שלום

המעבר הופעל ב-2005 לצורך העברת סיוע הומניטרי לרצועה, מאז אמצע 2007 שימש כמעבר העיקרי להעברת סחורות לעזה, ומאז סגירת המסוע בקרני במרץ 2011 כמעבר היחיד. המעבר הינו בעל קיבולת מוגבלת לעומת מעבר קרני, שנסגר ב-2007.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

6 נמל התעופה הבינלאומי ע"ש יאסר ערפאת

הנמל נחנך בסוף 1998 ופעל עד אוקטובר 2000. בדצמבר 2001 ובמאי 2002 הפציצה ישראל את מגדל הפיקוח ואת מסלול ההמראה. במבצע עופרת יצוקה ב-2009 נהרס האתר כמעט כליל, והוא מהווה כיום מקור לחומרי בניה ממוחזרים.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

7 מעבר רפיח

המעבר נפתח ע"י ישראל ב-1982, ובסוף 2005 הופעל על-ידי הרשות הפלסטינים ומצרים, תחת פיקוח אירופי ושליטה ישראלית עקיפה. לאחר חפיסת השלטון בעזה בידי חמאס ביוני 2007 נסגר המעבר למעט פתיחות מוגבלות בידי מצרים. לאחר תקרית המשט לעזה במאי 2010 פתחה מצרים את רפיח באופן סדיר לקבוצות מוגבלות של אנשים, ובסוף מאי 2011 הסירה חלק מהמגבלות על העוברים ברפיח.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

8 נמל ימי

בשטח זה מיועד לקום הנמל הימי של עזה, שעל הקמתו הוסכם בהסכמי אוסלו. בנייתו החלה ביולי 2000, אך הופסקה בספטמבר בשל פרוץ האינתיפאדה. בספטמבר 2001 הרסה ישראל את האתר, שלא נבנה עוד מאז, בהיעדר הסכמה ישראלית.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

9 נמל הדייגים

נמל הדייגים, שעומק מימיו 4–5 מטרים, מיועד לסירות קטנות. הסכמי אוסלו התירו להתרחק 20 מייל ימי מהחוף לצרכי דייג, אולם כיום נאסר לרוב על הדייגים להתרחק מעבר לשלושה מייל ימי מהחוף. דייג לצרכי מסחר מתבצע במרחק רב מהחוף, ולכן ההגבלות מונעות מדייגים רבים להתפרנס.

צילום: מחמוד ג'עאיידה

• המפה מבוססת על מפת בסיס של רצועת עזה של OCHA (משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים, השטח הפלסטיני הכבוש), 2010, נמצאת ב-www.ochaopt.org • מסמך זה הופק בסיוע כספי של קרן Iris O'Brien • המידע לגבי גישה וחסימות מעודכן ליולי 2011 | הפקת המפה: יולי 2011

עיצוב: www.RoniLevit.com ליצירת קשר - טלפון: 03-624-4120, פקס: 03-624-4130, info@gisha.org www.gisha.org